

Sygn. akt X Ga 273/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy

w składzie

Przewodniczący Sędzia SO Lesław Zieliński

Sędzia SO Iwona Wańczura – spr.

Sędzia SO Małgorzata Korfanty

Protokolant *Aleksandra Ciesińska*

po rozpoznaniu w dniu *17 stycznia 2014 roku* w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa: *T. S.*

przeciwko: *M. K.*

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 28 czerwca 2013 roku

sygn. akt VII GC 377/10

1. Zmienia zaskrażony wyrok:

a) w punkcie 2 w ten sposób, że zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.723,87 (pięć tysięcy siedemset dwadzieścia trzy 87/100) zł z ustawowymi odsetkami od dnia 25 sierpnia 2012 r.;

b) w punkcie 4 w ten sposób, że zasądza od powoda na rzecz pozwanego koszty procesu w kwocie 2449,00 (dwa tysiące czterysta czterdzięci dziewięć 00/100) zł.

2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 528,00 (pięćset dwadzieścia osiem 00/100) zł tytułem zwrotu kosztów w postępowaniu odwoławczym.

SSO Iwona Wańczura SSO Lesław Zieliński SSO Małgorzata Korfanty

Sygn. akt X Ga 273/13

UZASADNIENIE

T. S. wniósł o zasądzenie od M. K. kwoty 28.743,13 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych tytułem rozliczenia długów związanych z wcześniejszą działalnością powoda i pozwanego jako współników spółki cywilnej.

Sąd Rejonowy w Gliwicach wyrokiem z 28 czerwca 2013 roku w sprawie VII GC 377/10 uchylił wcześniejszy wyrok zaoczny, zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 10.278,75 zł, oddalił powództwo w pozostałym zakresie i zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.187,56 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy wskazał, że powód dochodził w niniejszym postępowaniu zwrotu połowy spłaconych przez niego długów spółki cywilnej (...), prowadzonej wspólnie z pozwanym. Długi te powód spłacał w związku z prowadzonymi sądowymi oraz administracyjnymi postępowaniami egzekucyjnymi oraz w związku z zapłatą zobowiązania z tytułu VAT – 7 w kwocie 250 zł.

Sąd I instancji co do zasady prawidłowo rozliczył strony niniejszego postępowania biorąc pod uwagę, że długi spółki spłacał zarówno powód jak i pozwany. Ustalił za bezzasadny i nieudowodniony zarzut potrącenia w związku ze spłaceniem przez pozwanego kwoty 9.108,76 zł zasądzonej nakazem zapłaty Sądu Rejonowego w Zabrzu z 22 czerwca 2010 roku, sygn. akt VIII Nc 3392/10. Powód kwestionował, by był to dług spółki cywilnej (...), a nadto podnosił, że przedmiotowy nakaz zapłaty został wydany wyłącznie przeciwko pozwanemu, a więc to na pozwanym spoczywał ciężar udowodnienia tej okoliczności, któremu nie sprostał. Nie wykazał on, by nakaz zapłaty Sądu Rejonowego w Zabrzu w sprawie o sygn. akt VIII Nc 3392/10 został wydany na podstawie faktury VAT nr (...). Pozwany, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, nie zgłosił wniosku o przeprowadzenie dowodu z pozwu w sprawie o sygn. akt VIII Nc 3392/10, co mogłoby przyczynić się do wyjaśnienia sprawy.

Apelację od tego wyroku wywiódł pozwany w części w zakresie pkt. 2 co do kwoty 9.108,76 zł oraz w całości w zakresie pkt 4 dotyczącego kosztów postępowania. Pozwany zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie art. 233 kpc poprzez uznanie za niewykazanie przez pozwanego zasadności zarzutu potrącenia kwoty 9.108,76 zł, art. 328 § 2 kpc w zw. z art. 233 kpc, 230 kpc oraz art. 498 kc. Wskazując na powyższe, pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku co do pkt. 2 poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 1.169,99 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 25 sierpnia 2012 roku,

a w pozostałym zakresie objętym pkt. 2 oddalenie powództwa oraz co do pkt. 4 poprzez zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania w I instancji, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonym zakresie i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania i zasądzenie kosztów postępowania przed Sądem II instancji.

W uzasadnieniu apelacji pozwany wskazał, że kwota 9.108,76 zł wynikała ze zobowiązania zaciągniętego przez powoda już po rozwiązaniu spółki cywilnej. Powód w ramach własnej działalności gospodarczej zawarł umowę, w wykonaniu której zobowiązany był do zapłaty kwoty 9.108,76 zł. Wierzytelność ta była dochodzona od pozwanego przez podmiot trzeci,

w związku z tym pozwany mógł skutecznie żądać zwrotu świadczonej przez niego kwoty. Pozwany przedstawił w toku postępowania przed Sądem

I instancji fakturę VAT oraz oświadczenie powoda, który zobowiązał się do spłacenia wszelkiego zadłużenia względem Fundacji (...). Z tych dwóch dokumentów wynikało już, że za to zobowiązanie odpowiada tylko powód, a pozwany nigdy nie był za nie odpowiedzialny. Kwota 9.108,76 zł powstała tylko i wyłącznie z działalności gospodarczej prowadzonej przez powoda. W momencie, kiedy powstało zobowiązanie powoda wobec fundacji spółka cywilna stron już nie

istniała, gdyż została wykreślona dnia 9 maja 2008 roku. Przedstawione przez pozwanego dowody wskazują, że jedynym podmiotem odpowiedzialnym za spełnienie tego świadczenia był powód.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego zasługiwała na uwzględnienie w części.

Zgodnie z zasadą kontradiktoryjności ciężar dowodu spoczywa na stronach postępowania cywilnego. To one, a nie sąd, są wyłącznym dysponentem toczącego się postępowania i one wreszcie ponoszą odpowiedzialność za jego wynik. Jednakże w sytuacjach szczególnych sąd posiada uprawnienie w zakresie dopuszczenia dowodu niewskazanego przez strony wyłącznie na twierdzone przez strony istotne i sporne okoliczności faktyczne, gdy według jego (obiektywnej i weryfikowalnej w toku instancji) oceny zebrany w toku sprawy materiał dowodowy nie wystarcza do jej rozstrzygnięcia (por. art. 316 § 1). Por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 24 października 1996 r., III CKN 6/96, OSNC 1997, nr 3, poz. 29; uzasadnienie wyroku SN z dnia 25 września 1997 r., II UKN 271/97, OSNP 1998, nr 14, poz. 430; uzasadnienie wyroku SN z dnia 10 grudnia 1997 r., II UKN 394/97, OSNAPiUS 1998, nr 20, poz. 614; wyrok SN z dnia 11 lipca 2001 r., V CKN 406/00, Prok. i Pr.-wkl. 2002, nr 4, poz. 45).

Ponadto należy wskazać, że od dnia 3 maja 2012 roku nie obowiązują przepisy dotyczące odrębnego postępowania w sprawach gospodarczych, a zatem powyższe orzeczenia należy odnieść także do sytuacji, kiedy sprawa toczy się przed sądem gospodarczym.

Na podstawie art. 378 kpc sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z 10 grudnia 2009 r. III UK 54/09 apelacja pełna cum beneficio novorum polega na tym, że sąd drugiej instancji rozpatruje sprawę ponownie, czyli w sposób w zasadzie nieograniczony jeszcze raz bada sprawę rozstrzygniętą przez sąd pierwszej instancji. Ma zatem obowiązek ocenić ustalony stan faktyczny na podstawie właściwych przepisów prawa materialnego nawet wtedy, kiedy ich naruszenie (poprzez ich niezastosowanie) nie jest przedmiotem zarzutów apelacji. Tym samym postępowanie apelacyjne - choć odwoławcze - ma charakter rozpoznawczy (merytoryczny), a z punktu widzenia metodologicznego stanowi dalszy ciąg postępowania przeprowadzonego w pierwszej instancji. Przez spełnianie nieograniczonych funkcji rozpoznawczych spełnia się kontrolny cel postępowania apelacyjnego; rozpoznanie apelacji ma (powinno) doprowadzić do naprawienia wszystkich błędów sądu pierwszej instancji, ewentualnie także błędów stron.

W związku z przedstawionymi przed Sądem I instancji dowodami (zeznaniem powoda i zawierającą jego nazwisko fakturą, z tytułu której pozwany zgłosił zarzut potrącenia) Sąd II instancji powziął wątpliwość dotyczącą podstawy odpowiedzialności pozwanego za zapłatę kwoty 9.108,76 zł i w związku z tym dopuścił dowód z urzędu.

Sąd II instancji, przeprowadzając postępowanie dowodowe postanowił dopuścić z urzędu dowód z treści wydanego w sprawie Sądu Rejonowego

w Zabrzu sygn. akt VIII Nc 3392/10 nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym i na tej podstawie ustalił, że powyższy nakaz

z 22 czerwca 2010 roku został wydany przeciwko obu pozwanym (stronom niniejszego postępowania) i nakazywał im, aby zapłacili na rzecz Fundacji (...) w Z. kwotę 8.101,04 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 25 października 2008 roku. Sąd nie zasądził od stron powyższej kwoty solidarnie i w związku z tym każda z nich na podstawie art. 379 § 1 zobowiązany był do zapłaty połowy tej kwoty i do tej wysokości za słuszny przyjęć należy jego zarzut potrącenia w tym zakresie. Jak wynika

z pism przedstawionych przez pozwanego Komornik Sądowy wyegzekwował tę kwotę w całości od pozwanego i obciążył go też w całości kosztami postępowania egzekucyjnego. Pozwany powinien jednak jak wskazano wyżej pokryć połowę tej kwoty, a druga połowa obciąża powoda.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 1 kpc zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.723,87 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 25 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty.

Orzeczenie o kosztach postępowania za I i II instancję oparto na przepisie art.100 kpc oraz art. 391 § 1 kpc.

Stosownie do przepisu art. 100 kpc w razie częściowego uwzględnienia żądania koszty będą wzajemnie zniesione lub rozdzielone. W niniejszej sprawie powód utrzymał się ze swoim żądaniem jedynie w 20%, a w pozostałym zakresie (80%) przegrał sprawę i w związku z tym koszty postępowania za I instancję Sąd Okręgowy stosunkowo rozdzielił między stronami i zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2.449,00 zł, uwzględniając w rozliczeniu również koszty sprzeciwu pozwanego od wyroku zaocznego, ponieważ jak prawidłowo ustalił Sąd I instancji pozwany nie zawinił wydaniu wyroku zaocznego, bo odpis pozwu został mu doręczony na niewłaściwy adres. W postępowaniu przed Sądem I instancji powód poniósł koszty w wysokości 3.855 zł, a pozwany w wysokości 4.024zł. Pozwany powinien zwrócić powodowi kwotę 771 zł, a powód pozwanemu kwotę 3220 zł, a zatem powód jest zobowiązany zwrócić pozwanemu kwotę 2.449 zł (3220 – 771).

Pozwany w postępowaniu apelacyjnym wygrał w 50% . Na poniesione przez niego koszty postępowania apelacyjnego składa się opłata od apelacji w wysokości 456 zł i koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym w wysokości 600 zł. Powód w postępowaniu apelacyjnym nie poniósł żadnych kosztów, w związku z czym Sąd zasądził od niego na rzecz pozwanego kwotę 528 zł.

SSO Iwona Wańczura SSO Lesław Zieliński SSO Małgorzata Korfanty